

કુઅારી ટીમી

ਪਾਤਰ

ਚੰਦੀ — ਇਕ ਕੁੜੀ
ਮਨਸੂ — ਉਸ ਦਾ ਪਿਉ
ਭੇਰੂ — ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਬੱਕਰੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਾ
ਨੌਜ਼ਾਨ — ਇਕ ਓਪਰਾ ਮੁੰਡਾ

ਬਾਂ

ਹਿਮਾਲੀਆ ਪਹਾੜ ਦੀਆਂ ਉੱਚਾਂ ਸਿਖਰਾਂ ਵਿਚ ਘਰੀ
ਹੋਈ ਇਕ ਵਾਦੀ ।

ਕੁਆਰੀ ਟੀਸੀ

ਝੁੱਗੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਸ਼ ਉਤੇ ਇਕ ਛੋਟੀ
ਜਿਹੀ ਅੰਗੀਠੀ ਮੱਘ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਉਤੇ ਚਾਹ
ਦੀ ਪਤੀਲੀ ਧਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ
ਬੈਠੀ ਚੰਦੀ ਅੱਗ ਸੇਕ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਲ ਤੀਕਰ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਦੋਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਤੇ ਨਹੀਂ
ਬਹੁੜਿਆ। ਭਲਾ ਜੇ ਮੈਂ ਸੌਂ ਜਾਵਾਂ ਤਾਂ ਚਾਹ ਕੌਣ ਪਿਲਾਊ
ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ? ਚਿਰਾਂ ਤੋਂ ਚਾਹ ਉਬਲੀ ਜਾਂਦੀ ਏ। ਉਬਲ
ਉਬਲ ਕੇ..... ਖੌਰੇ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਲਗ ਪਿਆ ਏ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ
ਉਹ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਆਏ। (ਬਾਰੀ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਝਾਕਦੀ ਹੈ)
ਕੁਝ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦਾ। ਬਰਫ ਡਿੱਗਣ ਲਗ ਪਈ
ਏ। ਸਫੈਦ ਧੂਆਂ ਉਠ ਰਿਹਾ ਏ। ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦਾ।

(ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਬਾਸੀ ਤੇ ਉਦਾਸ ਹਨ) ਇਉਂ ਨਿਤ
ਆਬਣ ਦੀ ਉਡੀਕ, ਨਿਤ ਉਡੀਕ.....ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੈਂ
ਸਾਰਾ ਕੰਮ ਨਥੇ ਚੁਕੀ ਆਂ, ਵਕਤ ਮੁਕਣ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਆਉਂਦਾ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਦੋਵੇਂ ਕਦੋਂ ਆਉਣਗੇ? ਦੇਗਚੀ
ਮਾਂਜ਼ ਚੁੱਕੀ, ਰੋਟੀ ਪਕਾ ਲਈ, ਬਾਪੂ ਦੀ ਗੋਦੜੀ ਸਿਉਂ
ਲਈ। ਹੋਰ ਕੀ ਰਹਿੰਦਾ ਏ?.....ਹਾਂ ਸਚ, ਭੇਡ ਨੂੰ ਦੁਆਈ
ਪਿਲਾਣੀ ਏ। ਇਸ ਪਿਛੋਂ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ।

[ਬੂਹੇ ਉਤੇ ਠੱਠ ਠੱਕ।

ਸੈਤ! (ਉਸ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇਕ ਮਧਮ ਕਿਰਣ ਨਾਲ ਜਿਉਂ
ਉਠਦਾ ਹੈ) ਖੌਰੇ.....

[ਉਠ ਕੇ ਬੂਹਾ ਲਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਨੌਜ਼ਾਨ
ਬੱਕਿਆ ਕੁੰਗੜਿਆ ਅੰਦਰ ਵੜਦਾ ਹੈ।

ਨੌਜ਼ਾਨ— ਉਫ.....ਫ.....ਫ.....!

ਚੰਦੀ— ਤੂੰ.....?

ਨੌਜ਼ਾਨ— ਹਾਂ.....ਮੈਂ ਡਾਕ ਬੰਗਲੇ ਵਿਚ ਠਹਿਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਆਂ।

ਚੌਕੀਦਾਰ ਕਿੱਥੇ ਏ?

ਚੰਦੀ—ਗਾਂ ਚੋਣ ਗਿਆ ਏ।

ਨੌਜ਼ਾਨ— ਕਿੰਨੀ ਠਾਰੀ ਏ ਬਾਹਰ! ਮੈਨੂੰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਈ ਬਰਫ ਨੇ
ਘੇਰ ਲਿਆ।

ਚੰਦੀ— ਅੱਗ ਸੇਕ ਲੈ। ਲਿਆ ਮੈਂ ਤੇਰਾ ਕੋਟ ਸੁਕਣੇ ਪਾ ਦਿਆਂ।

ਨੌਜ਼ਾਨ— ਨਹੀਂ.....ਨਹੀਂ।

[ਉਹ ਕੋਟ ਲਾਹ ਕੇ ਏਧਰ ਓਧਰ ਤੱਕਦਾ
ਹੈ, ਤੇ ਫਿਰ ਮੰਜੀ ਦੀ ਉਧੜੀ ਦੌਣ ਉਤੇ
ਰੱਖ ਦੇਂਦਾ ਹੈ।

ਚੰਦੀ — ਲੈ — ਏਥੇ ਬਹਿ ਜਾ । ਇਸ ਮੂੜ੍ਹੇ ਉਤੇ । ਪੋਹ ਦੇ ਇਸ ਪਾਲੇ
ਵਿਚ ਕਿੱਥੋਂ ਆਇਆ ਏਂ ਤੂ ? ਏਧਰ ਤਾਂ ਏਡਾ ਪਹਾੜ ਏ,
ਜਵੇਰੀ ਜੋਤ ਦੀ ਟੀਸੀ ਬਰਫ਼ ਨਾਲ ਕੱਜੀ ਪਈ ਹੋਵੇਗੀ ।
ਤੂ ਕਿਥੋਂ.....?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਮੈਂ ਇਸੇ ਟੀਸੀ ਨੂੰ ਲੰਘ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ । ਜਦੋਂ ਮੈਂ
ਜੀਬੀ ਤੇ ਸੋਝਾ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਚਿੱਟੀ ਬਰਫ਼ — ਜਿਵੇਂ
ਜੰਮਿਆਂ ਦੁੱਧ ਹੋਵੇ — ਚਫੇਰੀਂ ਫੈਲੀ ਹੋਈ ਸੀ । ਦੁਆਲੇ
ਨੀਲੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਸਨ । ਜਵੇਰੀ ਪਾਰ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ.....
ਉਛ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਹੰਭਿਆ ਹੋਇਆ ਹਾਂ । ਮੈਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ
ਪਿਆ ਦੇ ।

ਚੰਦੀ — ਬਾਪੂ ਲਈ ਚਾਹ ਉਬਲ ਰਹੀ ਏ, ਪਰ ਉਸ ਵਿਚ ਨਾ ਖੰਡ
ਏ ਨਾ ਦੁੱਧ । ਰਤਾ ਕੁ ਉਡੀਕ, ਉਹ ਦੁੱਧ ਲਈ ਆਉਂਦਾ
ਈ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਨਹੀਂ, ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਸੁੰਨ ਹੋਈ ਜਾਂਦੇ ਨੇ । ਸੰਘ ਵਿਚ ਕੰਡੇ ਉਗ
ਆਏ ਨੇ । ਮੈਨੂੰ ਇਹੋ ਚਾਹ ਪਿਆ ਦੇ ।

ਚੰਦੀ — ਇਹੋ ਕਾਲੀ ਗਾੜ੍ਹੀ ਚਾਹ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਹੱਛਾ ਤੂੰ ਹੱਥ ਪੈਰ ਨਿਘੇ ਕਰ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — (ਅੱਗ ਸੇਕਦਾ ਹੈ) ਮੇਰਾ ਖਿਆਲ ਐ ਸਵੇਰ ਤੀਕ ਬਰਫ਼
ਬੰਮ ਜਾਵੇਗੀ । ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਹਾੜਾਂ ਦੇ ਨਕਸੇ ਹਨ ।
ਜਵੇਰੀ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਨ ਪਿਛੋਂ ਮੈਂ ਲਾਰਜੀ ਪਾਰ ਕਰਨਾ
ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਫੇਰ.....

ਚੰਦੀ — (ਤੁੱਭਕ ਕੇ) ਲਾਰਜੀ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ.....ਕਿਉਂ ?

ਚੰਦੀ — ਪੋਹ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਲਾਰਜੀ ਉਤੇ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਦਿਉਤਾ ਲੱਖ
ਆਉਂਦਾ ਏ। ਉਸ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੈ ਕਿ ਕੁਆਗੀ ਬਰਫ਼ ਨੂੰ ਕਿਸੇ
ਪਾਂਧੀ ਦੇ ਪੈਰ ਨਾ ਛੁਹਣ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — (ਹੱਸ ਕੇ) ਇਹ ਪਹਾੜੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਹਿਮ ਏ। ਮੈਂ ਇਸੇ
ਵਹਿਮ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਆਇਆ ਹਾਂ।

ਚੰਦੀ — ਸਾਡੇ ਦਿਓਤੇ ਨੂੰ ਝੂਠਾ ਪਾਉਣ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ।

ਚੰਦੀ — ਕਿਉਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਦਿਉਤੇ ਝੂਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਚੰਦੀ — ਤੂੰ ਇਹ ਝੂਠ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੋਏਗਾ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਝੂਠੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ ?

ਚੰਦੀ — ਹੋਰ ਕੀ ? ਸਾਡਾ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਏ ਕਿਤਾਬਾਂ ਝੂਠ
ਮਾਰਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕੀ ਤੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੀ ਏਂ ਕਿ ਲਾਰਜੀ, ਦਿਉਤਾ ਪਹਾੜ ਦੀ
ਟੀਸੀ ਉਤੇ ਲੱਖ ਆਉਂਦਾ ਏ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ। ਉਹ ਠੰਢਾਂ ਵਿਚ ਉੱਚੇ ਪਰਬਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਜਾਂਦਾ ਏ,
ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਲਾਰਜੀ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ
ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — (ਹੱਸਦਾ ਹੈ) ਬੈਰ, ਇਸ ਵਹਿਮ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਕੀ ? ਜਦ
ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੀ ਵਿਚ ਇਹ ਵਹਿਮ ਲਿਖਾਂਗਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ
ਤਜਰਬੇ ਕਿੰਨੇ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਣਗੇ। ਕਿੰਨੇ ਚਰਜਾਂ ਭਰੇ ।
ਉਂਹ ! ਲਾਰਜੀ ਦੀ ਟੀਸੀ ਤੇ ਬਰਫ਼ ਦਾ ਦਿਉਤਾ !

ਚੰਦੀ — ਪਰ ਤੂੰ ਆਇਆ ਕਿੱਥੋਂ ਏਂ ? ਇਕੱਲਾ ਏਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ।

ਚੰਦੀ — ਜਿਸ ਪਹਾੜ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਤੂੰ ਏਡਾ ਕਾਹਲਾ ਦਿਸਦਾ ਏਂ,

ਉਹ ਮੌਤ ਦਾ ਪਹਾੜ ਏ। ਠੰਢਾ ਤੇ ਸਫੈਦ — ਜਿਵੇਂ ਮੌਤ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਮੈਨੂੰ ਨਕਸੇ ਤੋਂ ਸਭ ਥਾਂਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਬੱਸ ਇਕ ਆਦਮੀ ਮੈਨੂੰ ਲਾਰਜੀ ਹੇਠਾਂ ਛੱਡ ਆਵੇਗਾ। ਅਗੇ ਮੇਰੇ ਨਕਸੇ ਉਤੇ ਸਭ ਟੀਸੀਆਂ ਤੇ ਕਿੰਗਰੇ ਵਾਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਏਥੇ ਹਨੇਰਾ ਏ। ਤੂੰ ਰਤਾ ਦੀਵਾ ਚੁਕ ਲਿਆ।

ਚੋਦੀ — ਆਲੇ ਵਿਚਲਾ ਦੀਵਾ ਬਾਲ ਦੇਨੀ ਆਂ।

[ਲੱਕੜ ਦੀ ਪੋਰੀ ਬਾਲਦੀ ਹੈ।

ਲੈ ਫੜ, ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕੀ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਲਾਰਜੀ ਜਾਣ ਉਤੇ ਗੁੱਸੇ ਅੈਂ ?

ਚੰਦੀ — ਨਹੀਂ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਫੇਰ ਤੇਰੀ ਗਲ੍ਹ ਉਤੇ ਇਕ ਕਿਰਮਚੀ ਲੀਕ ਕਿਉਂ
ਉਭਰ ਆਈ ਏ ?

ਚੰਦੀ — ਕਿਥੇ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਇਹ, ਹੇਠਲੇ ਬੁਲ੍ਹ ਦੀ ਨੁਕਰੋਂ ਸਿਧੀ ਗਰਦਨ ਤੀਕ ਚਲੀ
ਗਈ ਏ — ਇਹ ਕਿਰਮਚੀ ਲੀਕ।

ਚੰਦੀ — ਤੂੰ ਇਹ ਝੂਠ ਕਿਤਾਬਾਂ 'ਚੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਏ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੈਨੂੰ ਸੱਚ ਝੂਠ ਦੀ ਪਰਖ ਏ ਕਿਤੇ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕੀ ਭਲਾ ?

ਚੰਦੀ — ਇਹੋ, ਜੋ ਕੁਝ ਤੂੰ ਆਖਿਆ ਏ, ਝੂਠ ਏ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੂੰ ਇਹ ਸੱਚ ਵੇਖ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ, ਜਿਸ ਸੱਚ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਤਾਂ
ਝੂਠ ਆਖਦੇ ਹਾਂ। ਤੰ ਕੰਬਦਾ ਕਿਉਂ ਏਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕੰਬਣੀ ਮੇਰੀਆਂ ਨਸਾਂ ਵਿਚ ਬਰਕਦੀ ਏ । ਮੈਨੂੰ ਚਾਹ ਦ ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ.....ਸੱਚ ।

[ਚੰਦੀ ਚਾਹ ਦੀ ਪਤੀਲੀ ਲਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ
ਦੋ ਠੂਠੇ ਭਰਦੀ ਹੈ । ਨੌਜ਼ਾਨ ਸਿਗਰਟ
ਸੁਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਏ, ਚਾਹ ਦਾ ਰੰਗ ਤਾਂ ਕਾਲਾ ਸ਼ਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਏ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਨੀਲੀ ਭਾਫ ਉਠਦੀ ਏ, ਨੀਲੇ ਦਾਇਰਿਆਂ
ਵਿਚ, ਨਿਕੇ ਨਿਕੇ ਨੀਲੇ ਗੋਲ ਘੇਰਿਆਂ ਵਿਚ । (ਘੁਟ ਭਰ ਕੇ)
ਇਹ ਗਰਮ ਚਾਹ ਪੀ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ ਨਸਾਂ ਵਿਚ ਨੀਲੇ ਖਿਆਲ
ਉਭਰ ਆਏ ਹਨ । ਹੁਣ ਮੈਂ ਇਹ ਘਾਟੀਆਂ, ਇਹ ਪਹਾੜ —
ਪਾਰ ਕਰ ਲਵਾਂਗਾ ।

ਚੰਦੀ — ਇਹ ਪਹਾੜ ਜਿਹੜਾ ਸਿੱਧਾ ਤੇ ਨਰਮ ਨਰਮ ਬਰਫ ਨਾਲ
ਲਦਿਆ ਦਿਸਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਹੇਠਾਂ ਤਿੱਖੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਲੁਕਾਈ
ਖਲੋਤਾ ਏ । ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਨਿਘਾਰ ਲਏਗਾ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਉਹ । ਮੈਂ ਚੰਗਿਆੜੀ ਬਣ ਕੇ ਬਰਫ ਨੂੰ ਪਿਘਲਾ
ਦਿਆਂਗਾ ।

ਚੰਦੀ — ਕਿਥੋਂ ਆਇਆ ਏ? ਤੂੰ ? ਬਹੁਤ ਦੂਰੋਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ, ਦਿੱਲੀਉਂ ।

ਚੰਦੀ — ਉਹੀ ਦਿੱਲੀ ਜਿਸ ਦਾ ਹਾਲ ਬਾਪੂ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਦਾ ਏ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਜਿਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਨੇ — ਸਿੱਧੀਆਂ, ਸਿੱਧੀਆਂ, ਤੇ
ਦਿਨ ਰਾਤ ਮੋਟਰਾਂ, ਟਾਂਗੇ ਤੇ ਘੋੜੇ ਨੱਸਦੇ ਨੇ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਰਾਤ ਨੂੰ ਵੀ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਜਿੱਥੇ ਉਚੀਆਂ ਟੀਸੀਆਂ ਵਾਲੇ ਸੁਨਹਿਰੀ ਕਲਸ ਹਨ, ਅਤੇ
ਗੋਲ ਗੋਲ ਬਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਲੀਕਾਂ
ਹਨ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਕਈ ਵਾਰ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਏ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਵਾਂ
ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ
ਪਾਂਧੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਨੇ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੂੰ ਜਾਵੇਂਗੀ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ । ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕਿਉਂ ?

ਚੰਦੀ — ਮੈਂ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਬਰਫ ਦਾ ਚਾਨਣਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ।
ਨੌਜ਼ਾਨ — ਨਹੀਂ, ਪਰ ਉਥੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਟੂ ਬਲਦੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ
ਸੜਕਾਂ ਲਿਸ਼ਕ ਉਠਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਚੰਦੀ — ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਚੁੰਧਿਆ ਜਾਣਗੀਆਂ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਨਹੀਂ, ਉਸ ਚਾਨਣੇ ਦੀ ਚਿਲਕੋਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ ।

ਚੰਦੀ — ਕੀ ਉਥੇ ਬਰਫਾਂ ਉਤੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੋਅ ਪਲਮਦੀ ਏ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਉਥੇ ਹਰ ਰੰਗ ਦੀ ਲੋਅ ਏ । ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੇ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ
ਉਚੇ ਸਫੈਦ ਘਰ ਜਿਵੇਂ ਬਰੱਫ ਦੇ ਤੋਦੇ ਹੋਣ ।

ਚੰਦੀ — ਪਰ ਬਾਪੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕਿਉਂ ?

ਚੰਦੀ — ਬਰਫ ਦਾ ਦਿਉਤਾ ਨਾਰਾਜ਼ ਹੋ ਜਾਏਗਾ (ਕੁਝ ਸੋਚਦੇ
ਹੋਏ) ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਂਧੀ ਲਾਰਜੀ ਦੀ ਟੀਸੀ ਉਤੇ ਚੜ੍ਹਨ ਲਈ
ਆਏ ਪਤ

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਪਰ ਮੈਂ ਜਾਵਾਂਗਾ ।

ਚੰਦੀ — (ਇਕ ਦਮ ਉਠ ਕੇ) ਆਹ, ਮੈਂ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਅਲਗਾਰਜ਼ ਆਂ !

ਭੇਡ ਲਈ ਬੁਟੀਆਂ ਪੀਹਣਾ ਭੁੱਲ ਗਈ । ਬਾਪੂ ਦੀ ਇਹ ਭੇਡ ਖੰਘ ਖੰਘ ਕੇ ਦਮ ਤੋੜ ਦਏਗੀ । ਹਾਏ, ਮੈਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰੁਝੀ ਰਹੀ । ਮੈਂ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਬੇਪਰਵਾਹ ਹਾਂ । ਉਹ ਲੋਹਾਲਾਖਾ ਹੋ ਜਾਏਗਾ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਥੋੜ੍ਹਾ ਚਿਰ ਹੋਰ ਬੈਠ ਜਾ । ਬਸ ਦੋ ਘੜੀ । ਤੇਰਾ ਨਾਉਂ ਕੀ ਏ ?

ਚੰਦੀ — ਚੰਦੀ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਚੰਦੀ !

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਇਹ ਫਿੱਕਾ ਚਾਨਣਾ ਚੰਗਾ ਲੱਗਦਾ ਏ । ਕਮਰੇ ਦੀ ਇਹ ਹਨੇਰੀ ਚੁਪ ਚਾਂ ਜਿਸ ਉਤੇ ਅੱਗ ਦੀ ਬੁੱਝਦੀ ਲੋਅ ਬੁੜਬੁੜਾਉਂਦੀ ਐ ।

ਚੰਦੀ — ਤੇਰੇ ਹੱਥ ਬਹੁਤ ਠੰਢੇ ਨੇ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਮੇਰੀਆਂ ਉੰਗਲਾਂ ਦੇ ਪੋਟਿਆਂ ਉਤੇ ਠੰਢਾ ਧੂਆਂ ਉਤਰ ਆਇਆ ਏ । ਦੇਖ, ਅੰਗੀਠੀ ਦੀ ਅੱਗ ਬੁੱਝ ਚਲੀ ਏ । ਪਰ ਤੇਰਾ ਮੰਹ ਜੋ ਜੋ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਦੀ ਬਰਫ ਨਾਲ ਢੱਕੀ ਹੋਈ ਟੀਸੀ ਵਾਂਗ — ਨਹੀਂ, ਸ਼ਾਇਦ ਮੈਂ ਗਲਤ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ । ਇਸ ਮਧਮ ਸੂਹੇ ਚਾਨਣ ਵਿਚ ਤੇਰੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਤਣੀ ਹੋਈ ਲੀਕ ਹੋਰ ਵੀ ਉਘੜ ਆਈ ਏ — ਪਗਡੰਡੀ ਵਾਂਗ ।

ਚੰਦੀ — ਪਗਡੰਡੀ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਹੁਣੇ ਡਿੱਗੀ ਬਰਫ ਉਤੇ ਕੋਈ ਸਜ਼ਰਾ ਸਜ਼ਰਾ

ਤੁਰਿਆ ਹੋਵੇ । ਚੰਦੀ !

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਏ ਜਿਸ ਕੁਆਰੀ ਟੀਸੀ ਦੀ ਭਾਲ
ਵਿਚ ਮੈਂ ਘਰੋਂ ਨਿਕਲਿਆ ਸਾਂ, ਉਹ ਤੂੰ ਈਏਂ ।

ਚੰਦੀ — ਮੈਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ; ਤੇ ਤੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਉਸ ਪਹਾੜ ਵਿਚ ਲੁਕੀਆਂ ਦੋ
ਝੀਲਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘਾਈਆਂ ਤੋਂ ਡਰ ਆਉਂਦਾ ਏ ।

ਚੰਦੀ — ਤੂੰ ਉਹੀ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਏਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕਦੇ ਕਦੇ ਭੇਰੂ ਬੰਸਰੀ
ਵਿਚ ਗਾਂਵਿਆ ਕਰਦਾ ਏ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਭੇਰੂ ਕੌਣ ?

ਚੰਦੀ — ਸਾਡੀਆਂ ਬਕਰੀਆਂ ਦਾ ਰਾਖਾ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਉਹ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ ਉਹ ਬੰਸਰੀ ਵੀ ਵਜਾਉਣ ਜਾਣਦਾ ਹੈ । ਜੇ ਕੋਈ ਰਾਹੀਂ
ਢਲਵਾਣਾ ਉਤੇ ਰਾਹ ਭੁਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੰਸਰੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼
ਸੁਣ ਕੇ ਬਰਫ ਦਾ ਦਿਉਤਾ ਰਾਹ ਦਸਣ ਲਈ ਪਹਾੜੋਂ ਥੱਲੇ
ਉਤਰ ਆਉਂਦਾ ਏ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਫੇਰ ਉਹੀ ਵਹਿਮ ! ਪਹਾੜੀ ਲੋਕ ਵਹਿਮੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ।

ਚੰਦੀ — ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵਹਿਮ ਨਹੀਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਨਹੀਂ ਤਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਇਹ ਵੀ ਤੇਰਾ ਵਹਿਮ ਏ । ਵਹਿਮ ਬਾਝੋਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਹਿਰੀਏ
ਕਿਵੇਂ ਜਿਉਂਦੇ ਹੋ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਕਿਉਂ ? ਤੈਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਲਗਦੇ ?

ਚੰਦੀ — ਸ਼ਹਿਰੀਏ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗੇ ਲਗਦੇ ਨੇ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ?

ਚੰਦੀ — ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤਾਂ ਫਿਰ ਤੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਚਲ । ਸ਼ਹਿਰ ਉਤਨਾ ਈ ਸੋਹਣਾ
ਏ ਜਿਤਨੇ ਉਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ ।

ਚੰਦੀ — ਉਥੇ ਹਨੇਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਨਹੀਂ । ਜਦੋਂ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਲਾਟੂ ਜਗ ਉਠਦੇ ਹਨ ਤਾਂ
ਹਨੇਰਾ ਨਸ ਜਾਂਦਾ ਏ ।

ਚੰਦੀ — ਉਥੇ ਹਨੇਰੀਆਂ ਖੱਡਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਨਹੀਂ, ਬਸ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਅੰਦਰ ਅਥਾਹ ਹਨੇਰਾ ਏ ।

ਚੰਦੀ — ਮੈਨੂੰ ਹਨੇਰੇ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਏ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੂੰ ਕਦੇ ਦਰੱਖਤਾਂ ਤੇ ਪੱਤਿਆਂ ਹੇਠਾਂ ਸਿਆਹੀ ਤੇ ਸੁਫੈਦੀ ਨੂੰ
ਝਗੜਦਿਆਂ ਨਹੀਂ ਤੱਕਿਆ ? ਜੇ ਚਾਨਣਾ ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਹਰ
ਵੇਲੇ ਨਾ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿਣ ਤਾਂ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਜਿੰਦਾ ਨਾ ਰਹੇ ।
ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਏ !

ਚੰਦੀ — ਪਰ ਮੈਂ ਤਾਂ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਜਦੋਂ ਖੁਸ਼ਬੂ ਹਵਾ ਨਾਲ ਨਸ ਵਗਦੀ ਏ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਸ
ਨੂੰ ਹਵਾ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਏ ?

ਚੰਦੀ — ਕੀ ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਸਿਖ ਸਕਾਂਗੀ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ । ਜਦ ਤੂੰ ਪਹਾੜ ਦੇ ਕਿੰਗਰੇ ਤੋਂ ਝੁਕ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ
ਤੱਕੇਂਗੀ ਤਾਂ ਸਿੱਪ ਵਾਂਗ ਤੇਰਾ ਮੂੰਹ ਪਿਆਰ ਦੀ ਝੱਗ ਨਾਲ
ਨਿਖਰ ਆਵੇਗਾ ।

ਚੰਦੀ — ਜਦ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਪੀਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ, ਵਾਲੀ ਬੱਕਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ
ਚੱਟਾਨ ਤੋਂ ਝੁਕ ਕੇ ਫੜਨ ਲੱਗਦੀ ਹਾਂ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਕਾਲਜਾ
ਧੱਕ ਧੱਕ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਏ ਤੇ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੀ
ਹਾਂ ...

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੂੰ ਇਥੇ ਬਸ ਪੀਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਲੀ ਬਕਰੀ ਨੂੰ ਹੀ
ਫੜਦੀ ਰਵੇਂਗੀ — ਏਥੇ ਜਿਥੋਂ ਦਾ ਸਫੈਦ ਪਹਾੜ ਇਕ
ਅਮੁਕ ਖਲਾਅ ਏ, ਇਕ ਬੇਅਰਬ ਬਕੇਵਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਤੂੰ ਏਸ ਪਹਾੜ ਤੋਂ ਏਡੀ ਛੇਤੀ ਅਕ ਗਿਆ ਏਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਹਾਂ, ਚੋਟੀ ਉਤੇ ਪੁਜ ਕੇ ਪਹਾੜ ਇਕ ਅਕਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ
ਨਿਵਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗਦਾ ਏ । ਕੀ ਤੂੰ ਇਸ ਸਫੈਦ ਟੂਣੇ
ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਚਲੇਂਗੀ ?

ਚੰਦੀ — ਬਾਪੂ ਨੇ ਜਾਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ । ਬਰਫ ਦਾ ਦਿਊਤਾ ਇਸ
ਘਾਟੀ ਦੀ ਰਾਖੀ ਬਹਿੰਦਾ ਏ । ਤੇ ਭੇਸੂ ਉਸ ਦੀ
ਬੰਸਰੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਦਰਖਤਾਂ, ਪਰਬਤਾਂ ਤੇ ਵਿੱਥਾਂ ਚੀਰਾਂ ਕੇ
ਮੇਰਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰੇਗੀ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਪਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਚਾਨਣਾ ਤੇ ਏਨਾ ਰੌਲਾ ਏ ਕਿ
ਬਰਫ ਦੀਆਂ ਵਾਜਾਂ ਦਬ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਣਗੀਆਂ ।

ਚੰਦੀ — ਸੁਣ ! ਸ਼ਾਇਦ ਭੇਰੂ ਆਉਂਦਾ ਏ । ਉਸੇ ਦੀ ਬੰਸਰੀ
ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਏ । ਉਹ ਆਉਂਦਾ ਏ । ਤੂੰ ਪਛਾੜੀ ਕੋਠੜੀ
ਵਿਚ, ਜਿਥੇ ਭੇਡ ਬੰਨ੍ਹੀਂ ਹੋਈ ਏ, ਜਾ ਕੇ ਲੁਕ ਜਾ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੇ ਤੂੰ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ, ਮੈਂ ਚਲਾਂਗੀ । ਤੂੰ ਜਾਹ !

[ਉਹ ਚਲਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਭੇਰੂ ਅੰਦਰ ਵੜਦਾ
ਹੈ । ਉਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਚੌੜਾ ਤੇ ਵੱਡਾ ਹੈ ਤੇ
ਉਸਦੇ ਬੁਲ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਪਤਲੀਆਂ ਭੂਰੀਆਂ
ਮੁਛਾਂ ਫੈਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ । ਉਸਦੇ
ਹਥ ਵਿਚ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਗੰਢੜੀ ਹੈ ।

ਭੇਰੂ — ਆਹ ਚੰਦੀ ! ਤੂੰ ਹਾਲਾਂ ਤੀਕ ਜਾਗ ਰਹੀ ਏਂ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ, ਤੈਨੂੰ ਉਡੀਕਦੀ ਸਾਂ ਤੇ ਬਾਪੁ ਨੂੰ ।

ਭੇਰੂ — ਹਾਲ ਤੀਕ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਚਾਚਾ ?

ਚੰਦੀ — ਬਰਫ ਕਿੰਨੀ ਪਈ ਏ । ਖੋਰੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕਿਤੇ

ਭੇਰੂ — ਨਹੀਂ, ਨਹੀਂ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਰਾਹਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਏ ।

ਚੰਦੀ — ਹਲਾ, ਤੂੰ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਰਖ ਦੇ ਤੇ ਚਾਹ ਪੀ ।

ਭੇਰੂ — ਮੈਂ ਕੁਝ ਆਂਡੇ ਲਿਆਂਦੇ ਨੇ ।

ਚੰਦੀ — ਕਿੰਨੇ ?

ਭੇਰੂ — ਚਾਰ ।

[ਭੇਰੂ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਚੰਦੀ ਉਸਨੂੰ ਰੋਟੀ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ।

ਚੰਦੀ — ਅੱਗ ਬੁਝ ਚੱਲੀ ਏ । ਮੈਂ ਬਾਲਦੀ ਆਂ ।

ਭੇਰੂ — ਤੂੰ ਅਜ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕੜਕ ਸੁਣੀ ਸੀ ? ਲਹਿੰਦੇ ਵਲੋਂ ?

ਚੰਦੀ — ਨਹੀਂ ਤਾਂ ।

ਭੇਰੂ — ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਪਰਬਤ ਦਾ ਦਿਊਤਾ ਜ਼ੋਰ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਹੱਸਦਾ ਹੋਵੇ ।

ਚੰਦੀ — ਨਹੀਂ, ਪਤਾ ਨਹੀਂ । ਮੈਂ ਅੱਗ ਸੇਕਦਿਆਂ ਸੇਕਦਿਆਂ ਸੌਂ ਗਈ ਹੋਵਾਂਗੀ, ਜਾਂ ਖੋਰੇ ਕੋਈ ਸੁਫਨਾ ਤੱਕ ਰਹੀ ਹੋਵਾਂ ।

ਭੇਰੂ — ਆਥਣ ਦੇ ਸੁਫਨੇ ਚੰਗੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ।

ਚੰਦੀ — ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਭੇਰੂ —

ਭੇਰੂ — ਇਹ ਦਾਲ ਚੁਗ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚਾੜ੍ਹੀ ? ਰੋੜ ਦੀ ਰੋੜ ਪਏ ਨੇ ਇਸ ਵਿਚ ?

ਚੰਦੀ — ਕਦੇ ਕਦੇ ਮੈਂ ਸੋਚਦੀ ਹਾਂ ਭੇਰੂ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਮੈਂ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾ ਸਕਦੀ

ਭੇਰੂ — ਸ਼ਹਿਰ ? ਤੂੰ ਤਾਂ ਝੱਲੀ ਏਂ ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਮੋਟੇ ਟੁੱਕਰ ਚੱਬਦੀ ਚੱਬਦੀ ਅੱਕ ਗਈ ਆਂ ।
ਭੇਰੂ — ਭੋਲੀਏ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਐਡੀ ਤਰੇਹ ਹੈ ਕਿ ਤੂੰ ਤੜਫ਼
ਤੜਫ਼ ਕੇ ਮਰ ਜਾਏਂਗੀ ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ, ਮੈਂ ਤੜਫ਼ਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਆਂ । ਤੜਫ਼ਣ ਵਿਚ ਸਾਹ ਏ,
ਜਾਨ ਏ ।

ਭੇਰ — ਨਾਲੇ ਮੌਤ ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ, ਮੌਤ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਏ । ਏਥੇ ਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਏ ਨਾ ਮੌਤ ।

ਭੇਰੂ — ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਹਣੀਆਂ ਚੱਟਾਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਵੇਂ ਜਾਏਂਗੀ ?

ਚੰਦੀ — ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਨੋਕਾਂ ਮੈਨੂੰ ਚੁਭਦੀਆਂ ਹਨ ।

ਭੇਰੂ — ਤੇ ਇਹ ਚਿੱਟੀ ਚਿੱਟੀ ਬਰਫ਼ ?

ਚੰਦੀ — ਸੱਖਣੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਾਂਗ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤੱਕਣੀ ਵਕਤ ਦੇ ਖਲਾ
ਵਿਚ ਝਾਕਦੇ ਝਾਕਦੇ ਮਿਛ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇ ।

ਭੇਰੂ — ਤੂੰ ਤਾਂ ਪਾਗਲ ਏਂ ।

ਚੰਦੀ — ਇਸ ਵਾਦੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਸਫੈਦ ਜਾਲ ਵਾਂਗ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ
ਐ ।

ਭੇਰੂ — ਪਰਬਤ ਨੂੰ ਏਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਖਦੀ ਏਂ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ !

ਭੇਰੂ — ਤੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਬਤਾਂ ਦੀ ਬਰਫ਼ ਪੀਤੀ ਏ । ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਰਹਿ, ਮੈਂ
ਤੈਨੂੰ ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਲੋਅ ਹੇਠ ਬੰਸਰੀ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਾਂਗਾ ।

ਚੰਦੀ — ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਠੰਢ ਤੇ ਬਰਫ਼ ਦੀ ਸੀਤ ਛੋਹ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਸੁਫ਼ਨੇ
ਕੁੰਗੜੇ ਪਏ ਨੇ । ਏਸ ਪਰਬਤ ਤੋਂ ਪਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਦਾ
ਨੀਲਾ ਅੰਬਰ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਉਲ਼ਰਿਆ ਪਿਆ ਏ । ਜੇ ਮੈਂ
ਕਿਤੇ ਜਾ ਸਕਦੀ । ਮੈਂ ਵਕਤ ਦੀ ਇਸ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਫਸੀ
ਹੋਈ ਹੰਭ ਗਈ ਆਂ । ਇਥੇ ਪੱਲ ਤੇ ਘੜੀਆਂ ਸਮੇਂ ਦੀ

ਸਫੈਦ ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਦਮ ਤੋੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ।

ਭੇਰੂ — ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਛਡ ਜਾਏਂਗੀ ?

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ ।

ਭੇਰੂ — ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਚੰਦੀ ।

ਚੰਦੀ — ਪਰਬਤ ਵਾਂਗ ਜਿਹੜਾ ਹਰ ਵੇਲੇ ਨਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਹਿਕ
ਨਾਲ ਲਾਈ ਰਖਦਾ ਏ — ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਡਾਢਾ ਏ ।

ਭੇਰੂ — ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਹਵਾ ਵਾਂਗ ਜਿਹੜੀ ਦੀਵੇ ਦੀ ਲਾਟ ਨੂੰ ਬੋਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਏ ।

ਭੇਰੂ — ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ।

ਚੰਦੀ — ਤੇਰਾ ਪਿਆਰ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਏ ।

ਭੇਰੂ — ਤੂੰ ਮੈਥੋਂ ਅੱਕ ਗਈ ਏਂ ?

ਚੰਦੀ — ਤੈਥੋਂ ਨਹੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ ।

ਭੇਰੂ — ਤੇਰਾ ਸਾਹ ਐਡਾ ਤੇਜ਼ ਕਿਉਂ ਵਗਦਾ ਏ ? ਕੀ ਤੂੰ ਬਹਤ
ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ ਏਂ ?

ਚੰਦੀ — ਮੈਨੂੰ ਛਡ ਦੇ ।

ਭੇਰੂ — ਤੈਨੂੰ ਤਾਪ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਏ ।

ਚੰਦੀ — ਹਾਂ ।

ਭੇਰੂ — ਬੂਹਾ ਭੀੜ ਦੇਵਾਂ ? ਹਵਾ ਤਿੱਖੀ ਵਗਣ ਲੱਗ ਪਈ ਏ ।
ਸੁਣਦੀ ਏਂ ? ਹਵਾ ਕਿਵੇਂ ਬਰਫ ਦੇ ਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘਸੀਟੀ
ਫਿਰਦੀ ਏ ।

ਚੰਦੀ — ਪਰ ਬਾਪੂ.....? ਚਾਹ ਪੀ ਤੇ ਛੇਤੀ ਜਾ ਕੇ ਬਾਪੂ ਦਾ ਪਤਾ
ਕਰ । ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਰਾਹ ਵਿਚ ਕਿਤੇ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ।

ਫੇਰੂ — ਚੰਦੀ, ਤੂੰ ਕਦੇ ਕਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਏਂ ?
ਮੈਨੂੰ ਹੌਲ ਉਠ ਖਲੋਂਦਾ ਏ । ਸੱਚੀ.....ਤੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ

ਕਰ ਰਹੀ ਸੈਂ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣੇ ਈ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਝੁਰ ਜਾਣਾ ਹੋਵ ।

ਚੰਦੀ — ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵਾਂਗੀ । ਮੈਂ ਵੀ ਕਿੰਨੀ ਝੱਲ੍ਹੀ ਆਂ, ਅੈਵੇਂ ਈ ...

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ. ਕਦੇ ਕਦੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖੱਬ ਬੈਠਦੀ ਹਾਂ ।
ਹੱਛਾ.....ਜਾ ਹੁਣ ।

[ਭੇਰੂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਚੰਦੀ ਬੋੜਾ ਚਿਰ ਉਡੀਕਦੀ
ਹੈ, ਤੇ ਨੌਜ਼ਾਨ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਹੈ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਉਹ ਚਲਾ ਗਿਆ । ਅਸੀਂ ਵੀ ਚੱਲਾਂਗੇ ਹੁਣੇ ।

ਚੰਦੀ — ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਜਾਣਦੀ ਹਾਂ । ਚੱਲ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਮੈਂ ਕੋਟ ਪਾ ਲਵਾਂ, ਤੇ ਤੂੰ..... ਤੂੰ; ਵੀ ਇਹ ਪਟਕਾ
ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਦੁਆਲੇ ਵਲ੍ਲੇਟ ਲੈ । (ਉਹ ਤੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਵਲ੍ਲੇਟ ਕੇ)
ਆਹ, ਕਿੰਨੀ ਸੁਹਣੀ ਲੱਗਦੀ ਐਂ ਤੂੰ !

ਚੰਦੀ — ਅਸੀਂ ਏਸ ਪਰਬਤ ਦੇ ਪਾਰ ਜਾ ਕੇ.....

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਲਾਰਜੀ ਦੀ ਟੀਸੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾ
ਅਪੜ ਸਕੇਗਾ, ਪਰ ਚੰਦੀ—

ਚੰਦੀ — ਕਿਉਂ ?

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੂੰ ਝੂਠ ਆਖਦੀ ਸੈਂ । ਤਹਾਡੇ ਦਿਉਤੇ ਝੂਠ ਆਖਦੇ
ਸਨ । ਲਾਰਜੀ ਦੀ ਟੀਸੀ, ਬਰਫਾਂ ਨਾਲ ਕੱਜੀ ਹੋਈ ਟੀਸੀ.....

ਚੰਦੀ — ਮੈਂ ਬਰਫ ਦੇ ਦਿਉਤੇ ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਆਂ ।

ਨੌਜ਼ਾਨ — ਤੂੰ ਤਾਂ ਐਵੇਂ ਡਰਦੀ ਏਂ । ਚਲ ਚ ਛੀਏ ।

[ਬੂਹਾ ਭੀੜ ਕੇ ਦੋ ਵੇਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ।
ਕੁਝ ਚਿਰ ਮੰਚ ਖਾਰ ਛੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ । ਬਾਹਰ
ਤੂਢਾਨ ਦੀ ਹੂ...ਹੂ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ।
ਬੁੱਢਾ ਮਨਸੂ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ । ਉਸ ਨੇ
ਹੱਥ ਵਿਚ ਚੰਮ ਦਾ ਕੁੱਪਾ ਫੜਿਆ,

ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਦੁਧ ਨਾਲ ਛਲਕ
ਰਿਹਾ ਹੈ ।

ਮਨਸੂ — (ਕੁੱਪਾ ਫਰਸਤ ਉਤੇ ਟਕਾ ਕੇ) ਉਛ—ਛ—ਛ, ਚੰਦੀ! ਕੋਠਾ
ਨਿੱਘਾ ਏ । (ਤੇਤੁੱਛ—ਛ—ਛ—ਚੰਦੀ ! ਵਿਚਾਰੀ ਉਡੀਕਦੀ
ਉਡੀਕਦੀ ਸੌਂ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ । ਕਿੰਨੀ ਠਾਰੀ ਏ ! ਕੁੱਲੀ ਦੀਆਂ
ਝੀਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਠੰਢ ਝਰ ਝਰ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਏ । ਅੱਜ
ਤਾਂ ਮੈਂ ਤਿਤਕ ਈ ਪਿਆ ਸਾਂ — ਤੇ ਖੂੰਡੀ ਵੀ ਘਰ ਈ
ਭੁਲ ਗਿਆ ਸਾਂ । ਉਛ.....ਛ.....ਛ । ਹੋ ਹੋ—ਹੋ ਭੇਰੂ !
(ਦੋ ਮੂੰਜ਼੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲ ਕੋਲ ਦੇਖ ਕੇ) ਦੋਵੇਂ ਬੈਠੇ ਗੱਪਾਂ ਮਾਰਦੇ
ਹੋਣਗੇ । ਖੋਰੇ — ਦੋਵੇਂ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ।

[ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਮੁੜਦਾ ਹੈ ।

ਏਥੇ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ । ਚੰਦੀ ! ਕਿਧਰ ਗਈ ? ਏਸ ਪਾਲੇ
ਵਿਚ ਰਤਾ ਨ ਹੀਂ ਡਰਦੀ । ਉਪਰੋਂ ਏਡਾ ਪੋਹ ਉਤਰਿਆ ਏ
ਤੇ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਬਰਫ । ਤੇ ਦਿਉਤਾ ਕ੍ਰੋਧ ਵਿਚ ! ਤੇ ਉਹ ਖੋਰੇ
ਕਿੱਥੇ ਚਲੀ ਰਾਈ । ਕੁਝ ਵੀ ਤੇ ਉਘ ਸੁਘ ਨਹੀਂ । ਖੋਰੇ ਸਾਨੂੰ
ਈ ਟੋਲਣ ਗਆ ਗੀ ਹੋਵੇ । ਕੇਡਾ ਭਿਆਨਕ ਪੋਹ ਏ ! ਲਾਰਜੀ
ਦੀ ਟੀਸੀ ਉਂਦੇ.....

[ਬੂਹਾ ਲਾਹ ਕੇ ਭੇਰੂ ਅੰਦਰ ਵੜਦਾ ਹੈ ।

ਭੇਰੂ — (ਬੂਹਾ ਜੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ) ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ । ਇਤਨੀ ਦੂਰ
ਗਿਆ ਮੈਂ । ਉੱਚੀ ਚੱਟਾਨ ਤੀਕ ਦੇਖ ਆਇਆ ਹਾਂ,
ਪਰ ਚਾਚਾ ਕਿ ਤੇ ਨਾ ਮਿਲਿਆ । (ਬੰਦ ਬੂਹੇ ਨਾਲ ਢੋਹ ਲਾ ਕੇ)
ਤੇ ਚੰਦੀ ਤੂੰ ਸੋ ਚਦੀ ਹੋਵੇਂਗੀ ਕਿ ਭੇਰੂ ਕਿਤੇ ਦੂਰ ਤੀਕਰ ਨਹੀਂ
ਗਿਆ । ਮੈਂ ਤਾਂ.....ਪਰ.....

ਮਨਸੂ — ਭੇਰੂ !

ਭੇਰੂ — ਹਾਂ ਚਾਚਾ। ਰਾਹ ਵਿਚ ਤਾਂ ਤੂੰ ਕਿਤੇ ਨਾ ਮਿਲਿਆ। ਚੰਦੀ ਬੜਾ ਫਿਕਰ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਚਾਰੀ ਆਖਣ ਦੀ ਈ ਉਤਾਵਲੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਇਆ ਤਾਂ ਤੈਨੂੰ ਵਾਰ ਵਾਰ ਪੁਛਦੀ ਸੀ। ਕਿਹੜੇ ਰਸਤੇ ਆਇਆ ਏਂ ਤੂੰ ?

ਮਨਸੂ — ਓਸੇ ਰਸਤੇ ਜਿਥੋਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ !

ਭੇਰੂ — ਠੀਕ ਠੀਕ। ਬਰਫ ਐਨੀ ਗਹਿਰੀ ਸੀ ਤੇ ਧੂ ਇਤਨਾ ਗਾੜ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਵਿੱਥ ਉਤੇ ਵੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿਸਦਾ।

ਮਨਸੂ — ਤੂੰ ਕਰਨ ਕੀ ਗਿਆ ਸੈਂ ? ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਸਤਿਆਂ ਨੂੰ ਭੁੱਲਿਆ ਆਂ ਕਿਤੇ ? ਚੰਦੀ ਕਿੱਥੇ ਅੈ ?

ਭੇਰੂ — ਇਥੇ ਈ ਉਹ ਤੇਰੇ ਲਈ ਚਾਹ ਉਬਾਲਦੀ ਸੀ।

ਮਨਸੂ — ਇਥੇ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਨਹੀਂ।

ਭੇਰੂ — ਹੈਂ ? ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਥੇ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਮਨਸੂ — ਇਥੇ ਕਿੱਥੇ ?

ਭੇਰੂ — ਇਥੇ, ਅੰਗੀਠੀ ਕੋਲ।

ਮਨਸੂ — ਗਈ ਕਿਪਰ ਉਹ ?

ਭੇਰੂ — ਅੱਜ ਉਹ.....ਉਹ ਬੜੀ ਬੇਚੈਨ ਸੀ।

ਮਨਸੂ — ਕਿਉਂ ?

ਭੇਰੂ — ਵਾਰ ਵਾਰ ਆਖਦੀ ਸੀ ਉਸਦਾ ਮਨ ਪਰਬਤੋਂ ਪਾਰ, ਬਰਫੋਂ ਦੂਰ ਕਿਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋਚਦਾ ਅੈ।

ਮਨਸੂ — ਕੋਈ ਅਕਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ! ਤੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਏਥੇ ਹੀ ਛੱਡ ਕੇ ਗਿਆ ਸੈਂ ?

ਭੇਰੂ — ਹਾਂ। (ਅੰਗੀਠੀ ਕੋਲ ਪਏ ਸਿਗਾਰਟ ਦੇ ਟੋਟੇ ਤੱਕ ਕੇ) ਚਾਚਾ !

ਮਨਸੂ — ਕਿਉਂ ?

ਭੇਰੂ — ਸ਼ਹਿਰੀ ! ਉਹੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਆਇਆ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਉਡੀਕਦੀ ਸੀ।

ਮਨਸੂ — ਕੌਣ ?

ਭੇਰੂ — ਆਹ ਦੇਖ ਸਿਰਗਟਾਂ ਦੇ ਟੋਟੇ । ਉਹ ਚਲੀ ਗਈ !

ਮਨਸੂ — ਕਿੱਥੇ ? ਏਸ ਪਾਲੇ ਵਿਚ ? ਤੇ ਪਰਬਤ ਦੇ ਦਿਊਤੇ ਦੇ ਹਿਰਖ ਨੂੰ ਭੁਲ ਕੇ !

ਭੇਰੂ — ਹਾਂ ।

ਮਨਸੂ — ਬਰਫ ਦੇ ਦਿਊਤੇ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਕੇ ? ਪਹਾੜ ਦੀ ਏਸ ਵਾਦੀ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ? — ਮੈਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਝਦਾ ਏਸ ਵੇਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਅਹੁੜਦਾ । ਇਹ ਚਾਹ ਉਬਲੀ ਪਈ ਹੈ; ਇਹ ਮੇਰੀ ਗੋਦੜੀ ਸਿਊਂਤੀ ਰੱਖੀ ਹੈ; ਇਹ ਖਰਲ ਵਿਚ ਦਵਾਈ ਪੀਸੀ ਪਈ ਹੈ । ਮੈਨੂੰ ਭਾਸਦਾ ਏ.....ਕਿ ਉਹ ਚਲੀ ਗਈ ।

ਭੇਰੂ — ਬਾਹਰ ਤੂਢਾਨ ਤਿੱਖੇਰਾ ਹੋ ਗਿਆ ਏ ਚਾਚਾ । ਭਿਆਨਕ ਬੁਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪਹਾੜ ਕੰਬ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਬਰਫ ਦੇ ਟਿੱਬੇ ਉਬਲ ਪੁਥਲ ਹੋ ਰਹੇ ਨੇ ।

[ਉੱਚੀ ਗੜ੍ਹਕ ।

ਆਹ — ਬਰਫ ਦਾ ਗੋਲਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਲਾਰਜੀ ਦੇ ਦਿਊਤੇ ਦਾ ਕ੍ਰੋਧ ਐ !

ਮਨਸੂ — ਉਹ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ । ਨਹੀਂ ! ਨਹੀਂ !! ਕਿਵੇਂ ਜਾ ਸਕਦੀ ਐ ਉਹ ?

[ਧਮਾਕੇ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ।

ਦੋਨੋਂ — (ਤ੍ਰਭਕ ਕੇ) ਲਾਰਜੀ ਦਿਊਤਾ !

ਭੇਰੂ — ਚਾਚਾ !

ਮਨਸੂ — ਹਾਂ ।

ਭੇਰੂ — ਅਵਾਜ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਏ । ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਾਂ ?

ਮਨਸੂ — ਹਾਂ ।

[ਉਹ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ।

ਭੇਰੂ — (ਬਾਹਰ ਝਾਕ ਕੇ) ਤੂਢਾਨ ਠਲ੍ਹੁ ਗਿਆ ਏ । ਬਸ ਬਰਫ਼ ਦੀ ਨਿਕੀ ਨਿਕੀ ਖਖ ਉਡਦੀ ਏ । ਤੂੰ ਠੀਕ ਆਖਦਾ ਸੈਂ ਚਾਚਾ । ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਏਸ ਧਮਾਕੇ ਵਿਚ ਉਹ, ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਡਿਗ ਪਏ ਹੋਣਗੇ ।

ਮਨਸੂ — (ਸੋਚਾਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ) ਹੂੰ !

ਭੇਰੂ — ਤੂੰ ਬੈਠ ਚਾਚਾ, ਸੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੋਲਣ ਚਲਿਆ ਹਾਂ ।

ਮਨਸ — ਨਹੀਂ, ਏਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ । ਸੈਨੂੰ ਪਤਾ ਏ, ਇਹ ਅਨਹੋਣਾ ਲੋੜ੍ਹਾ ਸੀ । ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ । ਦੇਖ, ਬਾਹਰ ਤੂਢਾਨ ਬਮ ਗਿਆ ਏ, ਤੇ ਬਰਫ਼ ਉਡਣੀ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਏ । ਨਿਕਾ ਜਿਹਾ ਚੰਨ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਏ । ਦੇਖ, ਬਰਫ਼ ਕਿੰਨੀ ਚਿੱਟੀ ਹੋ ਗਈ ਏ । ਇਸ ਦੀ ਲਿਸ਼ਕ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਬੁੱਢੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮਿਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੇ ।

[ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚੋਂ ਦੋਧਾ ਚਾਨਣ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ।

ਮਨਸੂ — ਭੇਰੂ !

ਭੇਰੂ — ਹਾਂ ਚਾਚਾ ।

ਮਨਸੂ — ਜਾ ਅੰਦਰ ਜਾ ਕੇ ਭੇਡ ਨੂੰ ਬੂਟੀ ਪਲਾ । ਉਸ ਹੁਣ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ।

[ਭੇਰੂ ਅੰਦਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ । ਮਨਸੂ ਅੰਗੀਠੀ ਕੋਲ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਕੇ ਹੱਥ ਸੇਕਦਾ ਹੈ ।

ਪਰਦਾ